

Odmítnutí teorie den za rok

Dr. Milton Terry (1840-1914), profesor exegeze Starého zákona
z *Biblical Hermeneutics*, 1890, str. 294-298

Zde je třeba v tlumočení proroctví prověřit takzvanou „teorii rok za den“, tak rozšířenou mezi moderními vykladači [1890]. Díky výpovědi dvou pasáží citovaných v Numeri 14:33-34 a v Ezechielovi 4:6 a také díky údajným potřebám apokalyptických výkladů postupovalo velké množství moderních pisatelů o proroctvích prostřednictvím teorie, že slovo *den* nebo *dny* má být chápáno v prorockých pojmenováních času tak, že znamenají roky. Tato teorie byla upotřebena zejména pro „čas, časy a část času“ v Danielovi 7:25, 12:7 a Zjevení 12:14, a pro 1260 dnů ve Zjevení 11:3, 12: 6; a také mnohými pro 2300 dnů Daniela 8:14 a 1290 a 1335 dnů Daniela 12:11-12. 42 měsíců ve Zjevení 11:2 a 13:5 je podle této teorie vynásobeno 30 ($42 \times 30 = 1260$) a výsledek v dnech má být chápán jako právě tolik let. Stejným způsobem se „čas, časy a půl“ nejprve chápou jako tři a půl roku, a pak se roky vynásobí číslem 360, okrouhlým číslem pro dny roku a výsledek (1260) se chápe jako označení, ne tolika dní, ale tolika let.

Pokud je to správná teorie výkladu označení prorockého času, je zřejmé, že je tou nejdůležitější teorií. Je nezbytně tak dalekosáhlá ve svých praktických následcích, že zásadně ovlivňuje **celý plán a postup** výkladu. Taková teorie by jistě měla být podpořena nejpřesvědčivějšími a nejnevyvratitelnějšími důvody. A přesto, na základě nejpečlivějšího zkoumání, zjistíme, že **vůbec nemá dostatečnou záruku v Písmu**, a že výklady jejích obhájců nemají charakter, který by ji pravděpodobně doporučoval kritické myslí. Proti ní [teorii den za rok] naléháme pěti následujícími úvahami:

1. Tato teorie nečerpá žádnou odůvodněnou podporu z pasáží v Numeri a v Ezechielovi, o nichž již byla řeč. Jehovovo slovo Izraeli v Numeri 14:33, 34 prostě uvádí, že musí trpět za své nepravosti 40 let „v počtu dní, v nichž jste prohledávali zemi, 40 dní, den za rok, den za rok.“ Neexistuje zde prostor pro nedorozumění. Zvědové byli nepřítomní 40 dní pátrající v zemi Kanaánu (Numeri 13:25), a když se vrátili, přinesli špatnou zprávu o zemi a šířili nespokojenost, reptání a vzpuru v celém shromáždění Izraele (Num 14:2-4). Následně byl nad touto generací vyhlášen božský rozsudek a byli odsouzeni k tomu, aby „byli pastýři (aby pásli dobytek a sami se živili) v pustině 40 let“ (Num 14:33). Zde tedy není jistě žádný základ, na kterém založit univerzální tvrzení, že v prorockých označeních času den znamená rok. Ta pasáž je výjimečná a výslovná, a slova jsou použita v přísně doslovném smyslu; dny evidentně znamenají dny a roky znamenají roky. Totéž platí pro každý specifický ze dnů a roků zmíněných v Ezechielovi 4:5-6. Dny jeho povalení na zem byly doslovné dny a byly příznačné pro roky, jak je výslovně uvedeno. Ale odvodit z této Ezechielovy symbolicko-typové akce hermeneutický princip nebo zákon pro univerzální aplikaci, jmenovitě to, že dny v proroctví znamenají roky, by bylo nejneodůvodnitelnějším postupem.

2. Pokud by ty dvě pozorované pasáže vyjadřovaly univerzální zákon, jistě bychom očekávali, že u nich najdeme trvalost a schopnost ilustrovat díky příkladům naplněného proroctví. Ale příklady týkající se tohoto bodu jsou **nepřekonatelně proti této teorii**. Boží slovo k Noemovi bylo: „Ještě sedm dní, způsobím, aby přišlo na zemi 40 dní a 40 nocí“ (Gen 7:4). Představoval si vůbec někdo, že tyto dny jsou symbolické roky? Nebo bude požadováno uznat, že zmínka o nocích a dnech přemístí proroctví z kategorie oněch spisů Písma do těch, které mají mystický význam? Boží slovo Abrahámovi bylo, že jeho semeno bude trpěno v cizí zemi 400 let (Gen 15:13). Musíme tyto roky násobit 360, abychom znali skutečný čas, který je míněn? Izaiáš prorokoval, že Efraim bude během 65 let zlomen (Iz 7:8); ale kdo někdy snil, že to musí být vyjasněno ve dnech, aby našel období Efraimova pádu? Věřilo se někdy moudře, že tři roky Moábovy slávy, zmíněné v Izaiáši 16:14, musí být vynásobeny 360, aby se našel význam toho, co o něm řekl Jeho-

va? Stalo se takovým matematickým výpočtem, že Daniel „pochopil z knih počet let, co bylo slovo Jehovovo k proroku Jeremiášovi (srv. Jer 25:12), aby se vyplnila opuštěnost Jeruzaléma: 70 let“ (Dan. 9:2)? Nebo je možné předpokládat, že 70 let Jeremiášova proroctví bylo někdy zamýšleno tak, aby se manipulovalo takovými výpočty? Stručně řečeno, tato teorie úplně selhává, když se odvolává na analogii prorockých spisů Písma. Jestliže „čas, časy a půl“ z Daniela 7:25 znamená tři a půl roku vynásobeno 360, tedy 1260 let, pak „sedm časů“ Daniela 4:16, 32 (13, 29 v českých verzích) by mělo znamenat 7 x 360, nebo 2520 let. Nebo jestliže v jednom proroctví o budoucnosti musí být 1260 dnů, bez jakékoli doprovodné kvalifikace nebo bez jakéhokoli prohlášení v tomto kontextu, chápáno jako znamenající tolik let, pak obhájci takové teorie musí ukázat přiměřený a platný důvod, proč 40 dní v proroctví Jonáše proti Ninive (Jon 3:4) nemá být chápáno také jako znamenající 40 let.

3. Předpokládá se, že teorie roku za den má podporu v Danielově proroctví o *sedmdesáti týdnech* (Dan 9: 24-27). Ale toto proroctví neříká ani slovo o dnech či rocích, ale o 70 *heptadách* nebo *sedmičkách*. Postavení a rod slova označují jeho zvláštní význam. Nikde jinde se neobjevuje v mužském rodu, kromě v Danielovi 10:2-3, kde je výslovně definováno jako znamenající *heptady dnů*. Bez doprovodu takového vymezujícího slova a stojící v tak zdůrazněném postavení na začátku verše 24, máme důvod okamžitě usoudit, že zahrnuje nějaký mystický smysl. Když nyní pozorujeme, že je to mesiášská věštba, která byla udělena Danielovi, když jeho mysl byla naplněná meditací nad Jeremiášovým proroctvím o 70 letech židovského exilu (verš 2) a v odpověď na jeho vroucí snažné prosby, nejpřirozeněji chápeme 70 heptad jako heptady let. Ale toto připuštění poskytuje ubohou podporu tak pronikavé teorii, jak logicky přivést **všechna prorocká označení času** k principu, že dny znamenají roky.

4. Bylo obhajováno, že v takových pasážích jako Soudců 17:10; 1. Samuelova 2:19; 2. Paralipomenon 21:19 a Izaiáš 32:10, se slovo *dny* používá k označení *roků*, a „jestliže se toto slovo někdy v Písmu tak používá v místech, které nejsou prorocké, proč by to nemělo být použito v prorockých pasážích?“¹ Kritické přezkoumání těchto pasáží však ukáže, že slovo pro dny není ve skutečnosti používáno ve smyslu let. V Soudcích 17:10 Míka říká levitovi: „Přebývej se mnou a buď mi otcem a knězem a já ti dám deset (kousků) stříbra *na několik dnů*“, to jest na několik dnů, v nichž bude u něj přebývat jako kněz. V 1. Samuelově 2:19 je řečeno, že Samuelova matka mu dělala malý plášť a přinášela mu ho „každodenně, když chodila spolu se svým mužem, aby nabídl obět' *dnů*.“ Zde je odkaz ke konkrétním dnům, kdy chodívali ke svatostánku, aby uctívali a obětovali, a přesný smysl není odhalen obecnou verzí „rok za rokem“ nebo „každoročně“. Mohli vystoupat několikrát během velkých národních svátků. A to se ukazuje ze srovnání 1. Samuelovy 1:3 a 7, kde se v první řadě říká, že Elkána chodil *ode dnů ke dnům* a ve verši 7 „tak činil *rok za rokem*“. To znamená, chodil třikrát ročně podle zákona (Exod 23:14-17), „ode dnů ke dnům“, jak se slavily národní svátky; a jeho žena ho obvykle doprovázela. 2. Paralipomenon 21:19 je doslova: „A začalo se dít ve dnech ze dnů (tj. po několika dnech) a přibližně v době, kdy odcházel (vydechl) ke konci, ve dvou dnech jeho střeva vyšla,“ atd. Podobně, Izaiáš 32:10: „Dny přes rok budete ztrápené“, atd. To znamená, že více než rok budete ztrápené. Nejvíce toho, co lze říci o takovém použití slova *dny*, je, že je používáno pro neurčitou dobu příslovečným a idiomatickým způsobem; ale takové použití v žádném případě neopravňuje k všeobecnému tvrzení, že den znamená rok.

5. Zastánci teorie rok za den se opírají o nejsilnější argument, pokud jde o nezbytnost takové teorie pro to, co považují za pravé vysvětlení určitých proroctví. Prohlašují, že tři časy a půl v Danielovi 7:25 a 1260

¹ Viz Allenův článek „On the Designations of Time in Daniel and John,“ v *The American Biblical Repository*, na červenec, 1840, str. 39.

dnů ve Zjevení 12: 6 a jejich paralely nejsou schopné doslovného výkladu. A tak, přenášejíce pro vysvětlení předpovědi Daniela a Jana do historie moderní Evropy, většina těchto pisatelů chápe 1260 roků-dnů jako označující období římského papežství. Pan William Miller, proslulý v poslední generaci kvůli senzací, kterou předvedl, a díky početným následovníkům, které měl, přijal schéma výkladu nejen 1260 dnů, ale také 1290 a 1335 (z Dan 12:11-12), takže se dopátral a publikoval s velkou jistotou, že Kristův příchod se uskuteční v říjnu roku 1843. Byli jsme u toho, abychom viděli, že jeho teorie byly veskrze vyvráceny, a přesto v té věci nechyběli jiní, kteří přijali jeho hermeneutické principy, a stanovili roky 1866 a 1870 jako „čas konce“. Teorie, která tak postrádá biblickou analogii a podporu, jak jsme viděli výše, a troufá si spočívat na tak ubohém zobrazování božské autority, má být z těchto důvodů sama podezírána; ale když se znovu a znovu prokázala jako chybná a zavádějící při své aplikaci, můžeme ji bezpečně zavrhnout, jako neposkytující žádný platný princip ani pravidlo v pravé vědě o hermeneutice. Ti, kteří se o ní domnívali, že je nezbytná pro výklad apokalyptických prorocství, by měli začít cítit, že jejich interpretační systémy jsou omylem.